

ցոյց տա քեզի հանդերձեալը՝ գաղտնիք աստուածային, ե՛կ, մի՛ վախեր»:

– Եր՞բ վախեր եմ ես, որ հիմա պիտի վախեմ,– ըսաւ Յովնան,– զինուոր սասնցի մը երբեք չէ վախցեր:

– Բայց դու խառնուրդ ես զինուորի եւ քահանայի, դու խառնուրդ ես հաւատոյ եւ թերահաւատութեան, դու խառնուրդ ես քաջութեան եւ եթէ ոչ երկիւղի՝ գոնէ կասկածանաց:

– Ես հաստատ եմ իմ հաւատքիս վրայ՝ ես զինուոր եմ...

– Ինձ զքեզ մի՛ ճանչցներ. դու տղայ էիր, զքեզ տեսայ, հեռացար դու աս լեռներէն, իմ աչքերս քեզի հետ էին եւ զքեզ կը տեսնէին եւ քու ամէն գաղտնիքդ կը նշմարէին. ուստի քալէ երթանք, չե՛ս ուզեր դու իմանալ ապագան, միթէ՞ դորայ համար չեր, որ դու կ'աղօթէիր, միթէ՞ երկիւղը, որ միգուցէ Հայաստան երկրի թշուառութեան պատճառ եղար այդ հրոսակին կոտորածովը, միթէ՞ այդ չէ, որ զքեզ կը տանջէ:

Ծերուն ցուրտ երկաթեայ ձեռքը կը նառեցներ Յովնանու ձեռքը եւ իրենք կը քայլէին ձիւնին վրայ, որ կը մոնչեր իրենց ոտքերուն տակ, եւ անխօս կը շարունակէին իրենց ընթացքը: Կը բարձրանային, կ'իջնէին եւ դարձեալ կ'ելնէին, սառած առուակներ եւ գետակներ կ'անցնէին. անցան նաեւ մեծ գետ մը, որու սառոյցին ընդարձակութիւնը իմացուց խութեցուոյն թէ Արածանին էր, որ կ'անցնէին եւ դեռ իրենք կ'երթային լուսնին աղօտ լուսով մինչեւ բլուրներ ու, ժայռիւրու, կիրճեր ու, գահավեժներու եւ փապարներու մէջ դարձեալ այս ուղեգնացութեան ծրագիրը կորսնցուց Յովնան, մինչեւ քարայրի մը մուտք ներկայացաւ իրենց եւ ծերը առանց իւր ընթացից արագութիւնը թողլու, մտաւ մուտքուն մէջ, ուր խաւարը շօշափելի եղաւ եւ է՛լ աւելի ամուր սեղմելով իւր ընկերին ձեռքը, կը քաշեր, կը տաներ խորն ի խոր, վասնզի շարունակ կ'իջնէին: Յովնան առանց երկիւղ զգալու կը խորհրդածեր ինքնիրեն. «Չորս ժամ է եւ աւելի, որ մենք այս ծերուն հետ կ'արշաւենք, եւ դեռ նա յոգնութեան փոքրիկ նշան մը չի ցոյց տալ, իւր ձեռքը ոչ կը դողա եւ ոչ կը տաքնա,